

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I DRAGI GLEDAOCI DOBRO DOŠLI U „ZELENU PROGNOZU“

DANAS VAS INFORMIŠEMO O RIZIKU OD POJAVE PLESNI IZ RODA *ASPERGILLUS* NA KLIPOVIMA KUKURUZA I SINTEZE AFLATOKSINA, KAO I O MERAMA KOJE SE TRENUTNO MOGU PREDUZETI DA SE Taj RIZIK UMANJI

.....
NA PODRUČJU VOJVODINE USEVI MERKANTILNOG KUKURUZA SE NALAZE U RAZLIČITIM FAZAMA RAZVIĆA ZRNA.

U OVOJ PROIZVODNOJ SEZONI POSTOJI MOGUĆNOST POJAVE PLESNI IZ RODA ***ASPERGILLUS*** NA KLIPOVIMA KUKURUZA. OVE GLJIVE SU IZUZETNO ZNAČAJNE JER SINTETIŠU MIKOTOKSINE-**AFLATOKSINE**.

GLJIVE IZ RODA *ASPERGILLUS* U NAŠIM USLOVIMA SU NAJČEŠĆE SKLADIŠNI PATOGENI. MEĐUTIM, U USLOVIMA DUGIH PERIODA SA VISOKIM TEMPERATURAMA I BEZ PADAVINA U PERIODU OD OPLODNJE DO BERBE KUKURUZA, MOGU DA IZVRŠE INFEKCIJU KLIPA U POLJSKIM USLOVIMA.

SLIKA 1. SIMPTOM *ASPERGILLUS*-A I OŠTEĆENJE OD INSEKATA NA KLIPU KUKURUZA

SLIKA 2. SIMPTOM ASPERGILLUS-A I OŠTEĆENJE OD INSEKATA NA KLIPU KUKURUZA

SLIKA 3. SIMPTOM ASPERGILLUS-A I OŠTEĆENJE OD INSEKATA NA KLIPU KUKURUZA

INFEKCIJA OVE GRUPE GLJIVA OSTVARUJE SE SAMO KROZ VEĆ STVORENE OTVORE I RANE NA KLIPU I ZRNU. OTVORI MOGU DA BUDU OD:

1. PUCANJA ZRNA USLED SUŠE,
2. OD OŠTEĆENJA USLED ISHRANE INSEKATA
3. OTVORI NA ZRNU MOGU DA BUDU I MESTA NA KOJIMA OTPADA SVILA.

SLIKA 4. LARVA PAMUKOVE SOVICE NA KLIPU KUKURUZA

RAZLOZI ZBOG KOJIH U OVOJ SEZONI POSTOJI RIZIK OD POJAVE *ASPERGILLUS*-A I SINTEZE AFLATOKSINA SU:

I POSTOJI RIZIK JER SU BILJKE KUKURUZA POD STRESOM USLED NEPOVOLJNIH USLOVA ZA RAZVOJ U PROTEKLOM PERIODU I PODLOŽNIJE SU NAPADU PATOGENA. PORED ODSUSTVA PADAVINA, NA AUTOMATSKIM METEOROLOŠKIM STANICAMA KOJE SU SMEŠTENE U USEVIMA KUKURUZA, **U POSLEDNJIH MESEC DANA JE REGISTROVANO I DO 25 TROPSKIH DANA** TJ. DANA SA MAKSIMALNOM DNEVNOM TEMPERATUROM PREKO 30°C. ZBOG OVAKVIH USLOVA U PROIZVODNJI DOLAZI DO PUCANJA ZRNA KUKURUZA TE SU USLOVI ZA NASELJAVANJE GLJIVA PROUZROKOVAČA PLESNI VEOMA POVOLJNI.

II POSTOJI RIZIK JER SE NAJAVLJUJE NASTAVAK TREND A IZUZETNO VISOKIH TEMPERATURA KOJI ĆE I DALJE NEPOVOLJNO UTICATI NA STANJE USEVA NA PARCELI A VEOMA POGODOVATI RAZVOJU POMENUTIH GLJIVA. OPTIMALNI USLOVI ZA RAZVOJ GLJIVA IZ RODA *ASPERGILLUS* SU TEMPERATURE SA OPTIMUMOM OKO 33,7°C I ODSUSTVO PADAVINA, A UPRAVO TAKVI USLOVI TRENUTNO VLADAJU U PROIZVODNJI A ISTI SE NAJAVLJUJU I ZA NAREDNI PERIOD.

III POSTOJI RIZIK OD STVARANJA ŠTETA NA KLIPOVIMA USLED NAPADA INSEKATA JER SE TRENUTNO REGISTRUJE PRISUSTVO NEKOLIKO VRSTA INSEKATA U USEVIMA KUKURUZA KOJI SVOJOM ISHRANOM OTVARAJU PUT ZA NASELJAVANJE POMENUTIH GLJIVA: **KUKURUZNI PLAMENAC, KUKURUZNA ILI PAMUKOVA SOVICA, BRAON MRAMORASTA STENICA** I DR.

U OVOM MOMENTU MOGUĆE JE PREDUZETI SLEDEĆE **MERE** SA CILJEM SMANJENJA RIZIKA OD POJAVE *ASPERGILLUS*-A NA KLIPOVIMA, A ZATIM I AFLATOKSINA U ZRNU KUKURUZA:

- **HEMIJSKO SUZBIJANJE INSEKATA REGISTROVANIM INSEKTICIDIMA.** SADA JE KLJUČNI MOMENAT DA SE SPROVEDE ZAŠTITA INSEKTICIDIMA JER SE NALAZIMO U PERIODU INTENZIVNOG POLAGANJA JAJA DRUGE GENERACIJE KUKURUZNOG PLAMENCA KAO I PAMUKOVE SOVICE I NA SAMOM POČETKU PILJENJA LARVI. OVO SU DVE NAJZNAČAJNIJE ŠTETOČINE KOD NAS KOJE OŠTEĆUJU KLIPOVE, TE SE PREPORUČUJE PRIMENA INSEKTICIDA KOJI IMAJU DOBRO DELOVANJE I NA LARVE, ALI I NA JAJA, JER SU LARVE VEOMA MOBILNE NEPOSREDNO NAKON PILJENJA I ZA KRATKO VREME SE UBUŠUJU U BILJNO TKIVO TE JE VEOMA VAŽNO DA SE OVE ŠTETOČINE SUZBIJAJU U STADIJUMU RAZVOJA JAJA.

PREPARAT	AKTIVNA MATERIJ	DOZA/KONCENTRACIJA
CORAGEN 20 SC	HLORANTRANILIPROL	0,1-0,15 L/HA
AMPLIGO 150 ZC	HLORANTRANILIPROL + LAMBDA-CIHALOTRIN	0,2-0,25 L/HA

U OVIM FAZAMA RAZVOJA KUKURUZA, APLIKACIJU INSEKTICIDA JE MOGUĆE IZVRŠITI PRSKALICAMA NA TRAKTORIMA SA VISOKIM KLIRENSOM I POMOĆU DRONOVA, A HEMIJSKO SUZBIJANJE DRUGE GENERACIJE KUKURUZNOG PLAMENCA PORED TOGA ŠTO NEPOSREDNO UTIČE NA SMANJENJE ZARAZE KLIPOVA PROUZROKOVAČIMA PLESNI, PODIŽE I PRINOSE ZA OKO 5%.

- NA PARCELAMA NA KOJIMA JE TO MOGUĆE, PREPORUČUJE SE **NAVODNJAVANJE** USEVA JER ONO SMANJUJE MOGUĆNOST PUCANJA ZRNA, ALI SMANJUJE I POVOLJNOST USLOVA ZA INFEKCIJU KLIPOVA GLJIVAMA IZ RODA *ASPERGILLUS* I ZA SINTEZU AFLATOKSINA.

SLIKA 5. SVEŽE POLOŽENO JAJNO LEGLO KUKURUZNOG PLAMENCA

SLIKA 6. TEK ISPIJENE LARVE KUKURUZNOG PLAMENCA

SLIKA 7. JAJA PAMUKOVE SOVICE NA KLIPU KUKURUZA

POŠTOVANI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI I POŠTOVANI GLEDAOCI, DETALJNIJE INFORMACIJE O POJAVI ŠETNIH ORGANIZAMA I MERAMA KONTROLE MOŽETE POGLEDATI NA SAJTU PROGNOZNO IZVEŠTAJNE SLUŽBE ZAŠTITE BILJA VOJVODINE WWW.PISVOJVODINA.COM